

SÈRIE 4**Per a totes les preguntes.**

Tal i com consta als Criteris Generals, la prova d'Història ha de servir tant per a que l'alumnat demostrï el seu nivell de coneixements factuais com per a valorar la seva capacitat per raonar i elaborar respostes a partir de la pròpia reflexió sobre conceptes, fets i problemàtiques històriques, basades ambdues en les competències i coneixements adquirits a través del procés d'aprenentatge. En funció d'això, la correctora o corrector valoraran tant la maduresa de l'alumnat a l'hora d'elaborar les seves pròpies respostes de manera ordenada, coherent i utilitzant el llenguatge històric adequat, com el seu nivell de coneixements. En general, a l'hora de puntuar, es tendirà a valorar positivament allò que l'alumnat aportï més que no a restar allò que no hagi inclòs.

Les puntuacions assignades a cada exercici i a les diferents parts de cada exercici contingudes als Criteris Generals de la prova d'Història **són d'ús obligatori**.

Les pautes de correcció de les diferents subpreguntes que segueixen tenen per objectiu facilitar la tasca correctora i contribuir a la homogeneïtzació dels resultats d'aquesta. Tenen caràcter **orientatiu i no han de suposar que per a que l'alumnat obtingui la màxima puntuació hagi d'haver reproduït els continguts que consten de manera completa**.

Opció A**Exercici 1.**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1.

a) Descriu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta. (0'50 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en document públic de caràcter polític, el Programa del Tívoli de la Solidaritat Catalana (1907) (0'25 punts) on es defineix el programa de demanda de major atribucions per a les regions i municipis que els parlamentaris catalans es comprometen a impulsar. (0'25 punts).

b) Digueu quin és el context històric de la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi el text en el període post 1898, d'intents regeneracionistes i consolidació del catalanisme polític, amb diferents opcions, que, degut a un incident específic –el del “¡Cu-cut!”- i a l'establiment de la llei de Jurisdiccions, convergiran en la Solidaritat Catalana el 1906, el programa electoral del qual és el Programa del Tívoli. (0'75 punts).

c) Digueu quines reivindicacions apareixen a la font. (0'75 punts)

L'alumne ha de deduir de la font la demanda de funcions administratives per a la regió i municipis en allò referit a ensenyament, beneficència i obres públiques, així com a la de dotació de recursos econòmics propis. (0'75 punts).

Pregunta 2

a) Expliqueu les característiques de la situació política a Catalunya entre 1901 i la crisi de la Solidaritat Catalana. (1'50 punts).

El redactat de l'alumnat s'hauria de referir a la creació de la Unió Regionalista, la Unió Catalanista i, sobretot, la Lliga Regionalista, explicar la seva composició social, ideari i l'hegemonia que dins del catalanisme mantingué fins 1923; a les diverses tendències del republicanisme, distingint entre el de signe catalanista i l'espanyolista de Lerroux i el Partido Radical (0'75 punts); l'incident del "¡Cu-cut!" de 1905 i establiment de la Llei de Jurisdiccions i la formació de la Solidaritat Catalana, la victòria d'aquesta a les eleccions del 1907, la formació de la Solidaritat Obrera i a la crisi de la Solidaritat Catalana arran de la Setmana Tràgica (1'50 punts).

b) Expliqueu l'origen, desenvolupament i conseqüències de la Setmana Tràgica. (1'50 punts)

L'alumnat s'hauria de referir a la política marroquina del governs de Madrid, a les derrotes militars, a la crida de reservistes i a la impopularitat d'aquesta mesura i de la guerra entre les classes populars. Als incidents produïts arran de l'embarcament de tropes al port de Barcelona i a l'esclat el 26 de juliol de 1909 d'una vaga general que iniciarà la Setmana Tràgica, amb crema d'esglésies i convents i alçament de barricades. Hauria de fer esment a l'anticlericalisme i les seves causes, així com a la duríssima repressió que seguí la Setmana Tràgica, fent referència als empresonaments, a la mort del mestre i pedagog Ferrer i Guàrdia i a les conseqüències que aquesta repressió tingué al interior –campanya anti Maura, radicalització del moviment obrer i de la patronal- i a l'exterior (1'50 punts).

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriviu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta (0'50 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un cartell de propaganda política republicana, en concret de la Junta Delegada de Defensa de Madrid (0'25 punts) on es denuncia la presència de tropes italianes entre els enemics de la República (0'25 punts).

b) Contextualitzeu històricament la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi el cartell durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) i dins la intervenció de potències estrangeres al costat del bàndol franquista, en concret de l'ajut feixista italià (0'75 punts).

c) Expliqueu quin missatge transmet la font. (0'75 punts)

El comentari de l'alumnat hauria de fer referència a la consigna "Levantaos contra la invasión italiana de España" en tant que crida a la població de l'Espanya republicana a la participació en la guerra contra els franquistes apel·lant a la lluita contra un invasor estranger, en aquest cas, el que representa Itàlia (0'75 punts).

Pregunta 2

a) Expliqueu el procés d'internacionalització de la Guerra Civil fent esment al paper de les potències europees i a la No Intervenció. (1'50 punts)

La resposta de l'alumnat hauria d'incloure els suports que els dos bàndols trobaren a l'exterior, fent esment al que l'Alemanya nazi, la Itàlia feixista i el Portugal salazarista prestaren al bàndol rebel, amb reconeixement diplomàtic, enviament de tropes i venda d'armes; i al suport de la URSS i de Mèxic a la República, amb venda d'armes, enviament de tècnics i creació de les Brigades Internacionals -després d'una crida a l'efecte de la Internacional Comunista (0'75 punts). Hauria també de fer referència a la política de No Intervenció auspiciada per Anglaterra i França, amb l'establiment d'un Comitè Internacional de No Intervenció i a les raons subjacents a aquesta política per part d'anglesos i francesos, (fonamentalment la voluntat d'evitar que el conflicte espanyol es convertís en una nova guerra a Europa, així com la defensa dels propis interessos econòmics a Espanya). (0'75 punts).

b) Sintetitzeu les fases de la guerra civil des del punt de vista militar. (1'50 punts)

La resposta de l'alumnat hauria de sintetitzar les principals fases de la guerra civil des del punt de vista bèl·lic, situant-les alhora cronològicament: La fase inicial (pas de l'Estret, Andalusia, Extremadura, Toledo) (juliol-octubre de 1936), Madrid i les batalles als seus voltants (novembre 1936-març de 1937), conquesta del Nord (març-octubre de 1937), batalla de Terol, tall de la zona republicana en dues parts i atac a València (desembre 1937-juny de 1938), batalla de l'Ebre i conquesta final de Catalunya (juliol de 1938-febrer de 1939) i ocupació de la zona centre (març de 1939) (1'50 punts).

Opció B**Exercici 1**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'50)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un mapa històric (0'25 punts) referit al aturs laborals produïts durant la vaga de 1917 (0'25 punts).

b) Digues quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi la font referida a la vaga general de 1917 enmig del clima de malestar provocat per l'empitjorament de les condicions de vida de les classes més desfavorides pel procés inflacionari existent en el context dels efectes de la Primera Guerra Mundial sobre l'economia espanyola i la actuació decidida dels sindicats UGT i CNT (0'75 punts)

c) Descriviu les àrees i nuclis on la paralització laboral va ser més important. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui les àrees de Barcelona, Biscaia, Astúries i Lleó i els nuclis de Saragossa, La Corunya, València, Madrid, Yecla, Villena, Linares, La Carolina i Rio Tinto (0'75 punts)

Pregunta 2

a) Expliqueu la crisi de 1917 i els seus efectes sobre la societat i la política espanyoles. Feu esment als anys del pistolisme. (1'50 punts).

Cal que l'alumnat expliqui la crisi de 1917 en el context del malestar polític existent amb el sistema polític de la restauració i la demanda encapçalada per la Lliga d'una nova Constitució; al malestar obrer pels efectes sobre les condicions de vida de la Primera Guerra Mundial i al malestar de l'exèrcit i la conformació dins d'aquest de les Juntas de Defensa; a l'Assemblea de Parlamentaris catalans i espanyols de Barcelona i la vaga general obrera, a la repressió per part del govern Dato (0'75); a l'evolució política i sindical posterior, fins al 1923, fet esment al creixement de la CNT, la Vaga de La Canadencia, la lluita patronal i els Sindicats Lliures, el Desastre d'Annual i l'adveniment de la dictadura del general Primo de Rivera (0'75 punts).

b) Expliqueu l'adveniment i les principals realitzacions de la Dictadura del general Primo de Rivera. (1'50 punts)

El redactat de l'alumnat hauria d'explicar l'establiment de la Dictadura, la repressió de la CNT, la depuració i supressió de la Mancomunitat i repressió de l'ús de la llengua catalana i altres manifestacions i la solució de la situació al Marroc (0'75 punts); l'establiment del Directori Civil, la política econòmica intervencionista; l'oposició al règim i la seva fi (0'75 punts).

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'50).

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en un document públic de caràcter polític, una ordre del governador civil de Tarragona del 1939 (0'25 punts) referida a l'ús públic del castellà i la prohibició del català (0'25 punts).

b) Digues quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

L'alumnat ha de contextualitzar la font en els primers temps de l'establiment del règim franquista a Catalunya i poc temps després del final de la guerra civil (0'75 punts).

c) Expliqueu el contingut de l'ordre. (0'75 punts).

Cal que l'alumnat expliqui que l'ordre mana que tot tipus de rètols, inclosos els noms dels carrers, etc. estiguin redactats en castellà, de la qual cosa es deduirà que cal treure els existents escrits en català i que del compliment de l'ordre el governador en fa responsables els alcaldes (0'75 punts).

Pregunta 2

a) Expliqueu les formes, les característiques i els elements de la repressió franquista fent especial esment a l'exercida contra la llengua i la cultura catalana. (1'50 punts)

Cal que l'alumnat expliqui la repressió franquista sobre els vençuts, el consells de guerra, la llei de Responsabilitats polítiques i la de Represión de la Masonería y el Comunismo, l'abast de la repressió i les seves formes (0'75 punts); cal fer esment igualment a la repressió sobre la llengua i la cultura catalana, amb la prohibició d'ús públic i de l'edició de cap mena de text en català fins a la segona etapa del Règim (0'75 punts).

b) Expliqueu el *desarrollismo* i els canvis econòmics, socials i polítics del règim franquista a partir de 1959 fins a 1973. (1'50 punts)

Cal que l'alumnat expliqui la influència política creixent del grup tecnòcrata en la segona meitat dels anys cinquanta, la seva vinculació a l'Opus Dei, la seva influència a l'hora de la formulació del canvi de política econòmica en el sentit de l'abandó de la política autàrquica i l'establiment d'una liberalització econòmica iniciada amb el Pla d'Estabilització (1959), el salt endavant en la industrialització, urbanització i migracions interiors i exteriors, així com l'evolució política del Règim fins al 1973, amb el creixent enfrontament entre els tecnòcrates i els sectors afectes al Movimiento. Cal fer esment al paper cabdal jugar per Carrero Blanco y a lleis com la de Principis del Movimiento Nacional (1958), Llei de Premsa (1966), Llei Orgànica de l'Estat (1966) i a la designació de Joan Carles com a *Príncipe de España* (1969). (1'50 punts).